

KALENDARZYK

Dziś poniedziałek, dnia 13go maja — Św. Hilarego.
 Jutro wtorek, dnia 14go maja — Św. Banifacego.
 Pojutrze środa, dnia 15 maja. — Św. Zofji.
 Wschód słońca o godz. 5:26; zachód słońca o godz. 8:4.
 Księżyc wschodzi jutro o godzinie 2:34 rano.

Dziennik Zjednoczenia
 THE POLISH UNION DAILY

EXTRA

No. 113

CHICAGO, ILL., Poniedziałek, 13-go Maja, (May 13-th 1935)

CENA 2c 679 Rok XIV.

PIŁSUDSKI NIE ŻYJE

Zmarł Wczoraj o 8:45 Wieczorem

WARSZAWA, 13 maja. — Marszałek Józef Piłsudski, dyktator Polski, zmarł wczoraj o godz. 8:45 wieczorem.

Wedle raportów, 67 letni Marszałek uległ atakowi grypy i chorobie pęcherza. Ponadto cierpiał na komplikacje innych chorób.

W zeszły czwartek rząd wydał komunikat, poraz pierwszy wyjawiający zły stan zdrowia Marszałka. Komunikat oznajmił, że z tego powodu Marszałek nie będzie mógł przyjąć francuskiego ministra spraw zagranicznych Laval'a, ale nie wspominał nic, że stan sędziwego wodza jest tak groźny. Poza tem nie wydawano żadnych biuletynów, to też wiadomość o śmierci Piłsudskiego spadła niespodzianie na stolicę, kraj i zagranicę.

Jakie skutki będzie miała ta śmierć w tym krytycznym czasie dla Polski, trudno narazie przewidzieć.

Wojenne i powojenne dzieje mierzeńcom, zaco był więzio-

ś. p. Józef Piłsudski
 Pierwszy Marszałek Polski

Urzędowy Komunikat Żałobny z Polskiego Konsulatu Generalnego

ZE ŚWIATA

STRACONO BANDYTĘ
 ROSTOW NAD DONEM, Rosja. — Aleksander Kapusko, 22-letni organizator bandy młodocianych rabusiów, został stracony w kilka godzin po wyroku.

STRACH WŚRÓD ŻYDÓW
 AFULE, Palestyna. — Popłoch wśród żydów wywołała wielka swastyka i arabski napis "Niemcy ponad wszystko", wymalowane na pociągu z Haify do Damasku. Żydzi sądzą, że było to dzieło nazistów niemieckich, by wywołać tarcie między żydami a Arabami.

ŚMIERC UCZONEGO
 WIESBADEN, Niemcy. — Zmarł tu prof. Wilhelm Kille, lat 66, wynalazca zastrzyków szczepionki przeciw tyfusowi i cholercze.

ZEMSTA KOBIET

Gen. Rydz Śmigły Mianowany Inspektorem Armji

Konsul Gen. Rzeczplitej Polskiej w Chicago, Dr. Wacław Gawroński podaje nam następujący komunikat w związku ze śmiercią Piłsudskiego:

Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski zmarł dnia 12-go maja o godz. 8:45 wieczorem według czasu środkowo-europejskiego po ciężkiej chorobie.

Cała Polska pogrążona jest w głębokiej żałobie po utracie największego Syna i Wodza Odrodzonej Polski.

Prezydent Państwa wydał orędzie do narodu.

Z całego świata nadchodzą na ręce Prezydenta i Prezesa Rady Ministrów depesze kondolencyjne. Skoro zostało wiadomem o ciosie jaki dotknął naród polski, odbyło się specjalne posiedzenie Rady Ministrów. Po posiedzeniu Prem-

niepodobna na stolice, kraj i zagranicę.
Jakie skutki będzie miała ta śmierć w tym krytycznym czasie dla Polski, trudno narazie przewidzieć.

Wojenne i powojenne dzieje Polski są ściśle związane z postacią Marszałka Piłsudskiego. Jakikolwiek zarzuty mogli stawiać Mu przeciwnicy, wszyscy uznawali Jego gorący patriotyzm, Jego odwagę i uczciwość, Jego wybitne zdolności organizatorskie i dyplomatyczne. Z nieznanego człowieka mocą swego charakteru wybił się na jedno z najwyższych miejsc w Europie.

Życie Marszałka Piłsudskiego było niezwykle. Zrodzony z arystokratycznej i patriotycznej rodziny, osiadłej od wieków na Litwie, od dzieciństwa śnił o niepodległości Polski. Niewola narodu zmusiła Go do skierowania tych pragnień na drogę konspiracji. Jako student wszedł do polskiego ruchu socjalistycznego, który w Jego oczach najwybitniej reprezentował politykę czynu wobec naszych ciemnieńców. Z epoki tej pozostała w Nim do końca życia żyłka do konspiracji.

Tuż przed wojną światową Piłsudski rozpoczął działalność w drużynach strzeleckich w Galicji, przygotowując je do akcji bojowej. Z wybuchem wojny z ich kadr zorganizował Legjony do walki przy boku Austrii i Niemiec przeciw Rosji.

Po proklamacji Królestwa polskiego przez cesarza w r. 1916, mającej na celu pozyskanie rekruta polskiego do szeregów państw centralnych, Piłsudski zwrócił się przeciw dotychczasowemu swym sprzy-

mierzeńcom, zaco był więziony przez Niemców w Magdeburgu. Uwolniony po pokonaniu Niemców, wrócił odrazu do władzy w odrodzonej Polsce jako Naczelnik Państwa i minister wojny. Zdoławszy pośród chaosu powojennego zorganizować armję polską, Piłsudski rzucił się przeciw bolszewikom, odparł ich aż pod Kijów i następnie rozgromił ich armję pod Warszawą, w pamiętnym "cudzie nad Wisłą". — Armja obdarzyła Go wtenczas tytułem pierwszego Marszałka Polski.

Po wojnie bolszewickiej J. Piłsudski wycofał się z widowni publicznej i osiadł w Sulejówku pod Warszawą. W r. 1926, za premierstwa Witosza, wrócił jednak do władzy, wzięwszy szturmem Warszawę po dwudniowej walce. Od tam nieustannie odgrywał najważniejszą rolę w Rzeczypospolitej. Stopniowo władza Jego stała się dyktaturą.

Ostatnimi dziełami Marszałka była nowa konstytucja polska i próby nawiązania zgody z Litwą. Te ostatnie zabiegi przerwała Mu śmierć.

Zeznania podatkowe były liczniejsze w r. 1933

WASHINGTON, 13 maja. — Departament skarbu oznajmia, że w 1933 roku 68,636 osób więcej złożyło zeznania do podatku dochodowego niż w r. 1934. Nie oznacza to jednak, że przy każdym zeznaniu był płacony podatek, ani że jeden rok był pomyślniejszy niż drugi.

ur. 6go grudnia 1867 r. --- zmarł 12go maja 1935 r.

CHAVEZ SENATOREM PO BR. M. CUTTINGU

SANTA FE, N. M., 13 maja. — Gub. Tingley ogłosił, że zamianował Dennisa Chavez, b. demokratycznego kongresmana, senatorem Stanów Zj. w miejsce senatora Bronsona M. Cuttinga, zabitego w wypadku aeroplanowym w Missouri w zeszłym tygodniu.

Chavez będzie zajmował urząd do wyborów w listopadzie 1936.

Chavez został pobity w wyborach w New Mexico zeszłego listopada większością tylko 1,000 głosów przez Cuttinga.

GABINET POLSKI ZWOŁANY NA NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE

POLSKA ZOSTAŁA POWIADOMIONA PRZEZ RADJO O ŚMIERCI PIŁSUDSKIEGO.

WARSZAWA, 13 maja. (Depesza Donalda Daya do Chicago Tribune). — Marszałek Józef Piłsudski, dyktator Polski, zmarł wczoraj o godz. 8:45 (czas europejski) wieczór z powodu komplikacji chorób.

Śmierć 67-letniego marszałka była niespodziewana. Gabinet zebrał się natychmiast na nadzwyczajną sesję, aby naradzić się nad najbliższą polityczną przyszłością kraju.

Wzmocnione patrole policyjne zostały zaraz wysłane na miasto, aby zapobiedz możliwym rozruchom. Patrole zostały uzbrojone dodatkowo w bomby gazowe.

Pierwsze wieści śmierci marszałka zaczęły krążyć po mieście o godz. 9-tej wieczór, kiedy nagle przerwane zostało przyjęcie na cześć ambasadora francuskiego Laroche, które za kilka dni opuszcza Polskę.

Wieści te szybko rozeszły się po stolicy i wnet tłumy zaczęły otaczać Belweder, siedzibę marszałka. O godz. 11-tej wieczór wiadomość o skonie została ogłoszona urzędowo. W 50 minut potem warszawska radiostacja przerwała program i ogłosiła na cały kraj: "Marszałek Piłsudski nie żyje."

Śmierć Piłsudskiego przypadła akurat w rocznicę zamachu majowego w r. 1926.

Gen. Edward Rydz-Śmigły, jeden z najbliższych przyjaciół marszałka, został mianowany naczelnym inspektorem armji w miejsce Piłsudskiego.

OD REDAKCJI

Wydanie niniejsze jest nadzwyczajnym porannym wydaniem "Dziennika Zjednoczenia". O zwykłym czasie ukaze się nowe wydanie naszego pisma z ostatnimi wiadomościami tak z Polski jak i z całego świata.

(Dokończenie ze strony 2-ej)

Piłsudski Zostawił Polskę Najpotężniejszą Od 1000 Lat

Premjer Walery Sławek przejmuje obowiązki po zgasłym Wodzu. — Przegląd wielkich dokonań Józefa Piłsudskiego dla Polski. — Królowie zostawili Polskę biedną, drewnianą, kamienną, Piłsudski zostawił ją mocarstwową.

"Śmierć Józefa Piłsudskiego wstrząsnęła całą Europą" — pisze prasa amerykańska. Więcej niż wstrząsem jest ta wiadomość dla Polski. Zmarł bez kwestji "Ojciec Rzeczypospolitej", zmarł człowiek, który ukrócił w Polsce walkę partyjną, który liczbę partji z 32 zredukował do kilku i który stworzywszy Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, oddał władzę nad Polską jednemu obozowi, mającemu — według opinji zgasłego Marszałka — pracować wyłącznie nad budową mocarstwowej Polski.

Jeśli prawdziwe są pierwsze wieści otrzymane z Europy w nocy, że dwaj byli premierzy — Paderewski i Witos — jadą pośpiesznie z zagranicy do Polski, to fakt ten wskazywałby na to, że jest możliwość wybuchu walki w Polsce o władzę. Do walki stanęłaby partja narodowej

demokracji i ludowcy których przywódcami są Ignacy Jan Paderewski i Wincenty Witos. Te posunięcia mogłyby doprowadzić do rozlewu krwi, ponieważ trudno jest sobie wyobrazić, ażeby stworzony przez Marszałka Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem zechciał obecnie, po śmierci swego Wodza, odstąpić od władzy, którą przez ostatnie lata Marszałek tworzył i organizował i któremu dalszy ster rządów zamierzał powierzyć w razie swej śmierci. — Wątpić przeto należy, czy któraś z partji zechce toczyć wojnę nad grobem zgasłego Wodza.

WIESBADEN, Niemcy. — Zmarł tu prof. Wilhelm Kille, lat 66, wynalazca zastrzyków szczepionki przeciw tyfusowi i cholercze.

ZEMSTA KOBIET
MEDICINE LODGE, Kas. — Pani J. D. Montgomery, lat 70, i jej synowa, wpadły do jednego z tutejszych salonów i młotkami zniszczyły jego wnętrze za rozpijanie synów staruszeki.

STRAŻ RATUJE KROWĘ
MACKINAW, Ill. — Strażacy ogniowi strumieniami wody uratowali krowę, która przewróciła trzy ule, pasąc się w sadzie. Chmury pszczoł obsiadły ją i omal nie zabiły jej żądłami.

28 DZIECI TONIE PODCZAS MAJÓWKI

CHARKÓW, Rosja, 13 maja. — Trzej miejscowi urzędnicy zostali aresztowani pod oskarżeniem o kryminalne niedbaństwo w związku z utopieniem 28 dzieci trzy dni temu, kiedy prom zatonął w rzece w okolicy Petrowska.

Śledztwo wykazało, że prom przeciekał a mimo tego dzieci zostały do niego wsadzone podczas wycieczki.

MATKA I 4 DZIECI

GINĄ W POŻARZE

WILMINGTON, Del., 13go maja. — Pani Alice Newcomb, lat 27, zginęła wczoraj w pożarze swego domu pod Stanton, stąd o 6 mil, razem z czworgiem swych drobnych dzieci w wieku od 17 miesięcy do 6 lat. Strażacy przypuszczają, że pożar został spowodowany przez wybuch gazoliny.

Związek Podhalan Na Bankiecie Odmówił Modły Za Piłsudskiego

Jeden z redaktorów "Dziennika Zjednoczenia" przyznosił o 7mej wieczór wiadomość na salę bankietową.

Pierwszem zreszaniem polskiem w Chicago które dowiedziało się o śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego i odmówiło za jego duszę modlitwę był Związek Podhalan, który odbywał walny Sejm w sali "Białego Orła" o godz. 7mej wieczorem przy 17tej i Ashland Ave.

Na bankiet sejmowy przybył red. zarządzający "Dziennika Zjednoczenia" Tad. Boruń i powiadomił dyr. ZPRK. p. A. Zygmuntowicza, jak i

Z całego świata nadchodzą na ręce Prezydenta i Prezesa Rady Ministrów depesze kondolencyjne. Skoro zostało wiadomem o ciosie jaki dotknął naród polski, odbyło się specjalne posiedzenie Rady Ministrów. Po posiedzeniu Premier Walery Sławek udał się do zamku, siedziby Prezydenta Państwa, z którym odbył kilkogodzinną konferencję.

O północy rząd in corpore z premierem na czele, udał się do Belwederu, aby złożyć hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Na opróżnione po Marszałku Piłsudskim stanowisku gener. inspektora sił zbrojnych został wyznaczony przez Prezydenta Państwa Gen. Dywizji Edward Rydz-Śmigły, a na pełniącego obowiązki Ministra Spraw Wojskowych Gen. Brygady Tadeusz Zbigniew Kasprzycki, dotychczasowy pierwszy minister spraw wojskowych.

PREZYDENT MOŚCICKI NAKAZAŁ PRZYGOTOWANIA DO POGRZEBU

WARSZAWA, 13 maja. — Śmierć marszałka Piłsudskiego wstrząsnęła Europą a Polskę okryła żalobą.

Prezydent Mościcki nakazał porobić przygotowania do pogrzebu marszałka, ukochanego "dziadka" Polski.

OSTATNI DAR OJCA ŚW. DLA MARSZAŁKA

WARSZAWA, 13 maja. — Na jakiś czas przed śmiercią marszałka Józefa Piłsudskiego biskup połowy ks. Gawlina, wróciwszy z Rzymu, otrzymał audjencję w Belwederze. Wręczył on marszałkowi Piłsudskiemu jubileuszowy medal, jako dar od Papieża Piusa XI i powtórzył serdeczne pozdrowienia Ojca świętego dla marszałka i jego rodziny.

TRZEJ GÓRNICZY W KOPALNI SPALENI

FAIRMONT, W. Va., 13go maja. — Trzej robotnicy, wszyscy ojcowie tutejszych rodzin, spalili się wczoraj na śmierć w pożarze w kopalni Bethlehem Mine Corp. nr. 41 w pobliżem Barrackville. Ośmiu innych górników odniosło pokaleczenia.

Śmierć ponieśli: Terry Welty, lat 50; D. W. Jones, lat 28; i Harry West, lat 30.

szy odmówili za księdzem modlitwę i "Wieczne Odpoczywanie".

H. Lokański złożył w kilku prostych słowach hołd pamięci Zmarłego.

Bankiet potoczył się dalej, ale już w nastroju bardzo poważnym.

Red. Borun przybył po koleżę red. A. Waldo, z którym udali się do Redakcji "Dziennika Zjednoczenia", do pracy nad specjalnem wydaniem naszego pisma. W redakcji znajdował się już Naczelny Redaktor F. S. Barć. Przybył również i red. M. Haiman. Praca zajęła całą noc.

innych wybitnych gości siedzących przy pierwszym stole o śmierci Marszałka.

Wiadomość uderzyła obecnych jak grom z jasnego nieba.

Było to podczas przemówienia p. H. Lokańskiego, który powiadomiony przerwał swą mowę i poprosił ks. Gronkowskiego, proboszcza Wojciechowa, do odmówienia "Ojciec Nasz" i "Zdrowaś Marjo" za duszę Marszałka.

Wszyscy zebrani powstawa-